

در بیان اهمیت آمار و تأثیر آن در سیاست‌گذاری و تصمیمات کلان کشور

 آمار؛ زبان فهم جامعه و ابزار سیاست‌گذاری خردمندانه

آمار، ستون فقرات تصمیم‌گیری‌های خردمندانه در هر سطحی از جامعه است؛ از مدیریت یک سازمان کوچک گرفته تا سیاست‌گذاری‌های کلان ملی. آمار واقعیات عینی را با عدد و رقم بیان می‌کند تا حدس و گمان نقش نداشته باشد و با این وصف فراتر از اعداد و نمودارها، بازتابی از واقعیات‌های انسانی، اجتماعی و جمعیتی است. شاخص‌هایی چون نرخ بیکاری، سطح سواد، توزیع سنی، مهاجرت، سلامت عمومی و کیفیت زندگی نه تنها وضعیت فعلی جامعه را ترسیم می‌کنند بلکه چراغ راه آینده‌اند. تصمیم‌گیری‌های کلان در حوزه‌های اقتصاد، آموزش، بهداشت، محیط‌زیست و عدالت اجتماعی، بدون تکیه بر داده‌های دقیق و تحلیل‌های آماری، محکوم به خطا و انحراف هستند.

 اهمیت آمارگیری‌های دوره‌ای در حکمرانی هوشمند

در عصر اطلاعات، سازمانها و دولت‌ها به سمت تصمیم‌گیری مبتنی بر داده حرکت می‌کنند که این رویکرد باعث افزایش بهره‌وری، نوآوری و رقابت‌پذیری خواهد شد.

آمارگیری‌های زمانی، نظیر سرشماری‌های ملی، پیمایش‌های خانوار و مطالعات جمعیتی، امکان رصد تغییرات و روندهای بلندمدت را فراهم می‌سازند؛ داده‌های آماری در طول زمان روندهای پنهان را آشکار می‌کنند و این روندها به سیاست‌گذاران کمک می‌کنند تا آینده را بهتر پیش‌بینی کرده و مانع از بروز بحران گردد. این داده‌ها، پایه‌ای برای اصلاح سیاست‌ها، تخصیص منابع، پیش‌بینی بحرانها و طراحی برنامه‌های توسعه‌ای می‌باشند.

بی‌تردید، جایی که تصمیم‌ها به جای اتکاء به شهود یا تجربیات شخصی با استفاده از شواهد علمی و داده‌های آماری اتخاذ شوند، احتمال رخ دادن خطا کاهش خواهد یافت؛ دولت و ساختاری که به آمار تکیه دارد و برای طراحی سیاست‌های عمومی مؤثر، تخصیص منابع، تدوین برنامه‌های توسعه و ارزیابی عملکرد، از داده‌های آماری دقیق بهره می‌گیرد، از شفافیت، پاسخ‌گویی و کارآمدی بیشتری برخوردار است.

 فرهنگ‌سازی آماری؛ گامی به سوی جامعه‌ای آگاه و مشارکت‌جو

ایجاد فرهنگ آماری در جامعه، مستلزم آموزش عمومی، دسترسی آزاد به داده‌ها و تقویت سواد آماری در مدارس و دانشگاه‌هاست. چنانچه شهروندان بدانند که مشارکت در آمارگیری‌ها نه تنها وظیفه‌ای ملی، بلکه ابزاری برای شنیده شدن صدای آنهاست، اعتماد عمومی افزایش یافته و کیفیت داده‌ها ارتقا می‌یابد و رسانه‌ها، نهادهای مدنی و نظام آموزشی نقش کلیدی در نهادینه‌سازی این فرهنگ دارند. داده‌های آمار می‌تواند نابرابری‌ها را آشکار کند و زمینه‌ساز سیاست‌های اصلاحی شو؛ همچنین انتشار عمومی داده‌ها موجب افزایش اعتماد مردم به نهادهای تصمیم‌گیر می‌شود. آمار، نه تنها علم سنجش واقعیت، بلکه هنر دیدن آینده است. به امید روزی که در سایه آمار دقیق، تحلیل‌های ژرف و فرهنگ آماری فراگیر، جامعه‌ای آگاه، منسجم و پیشرو داشته باشیم.

با نهایت احترام و افتخار، فرارسیدن روز آمار و سنجش را به تمامی پژوهشگران، متخصصان داده، برنامه‌ریزان و مسئولان متعهدی که با تکیه بر دانش آماری، مسیر توسعه پایدار را هموار می‌سازند، تبریک عرض می‌نمایم.

اکبر محمدی

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کردستان